

STAROSNA I PRIJEVREMENA STAROSNA PENZIJA

FOND
PIO
PENZIJSKOG I INVALIDSKOG
OSIGURANJA CRNE GORE

fondpio.me

STAROSNA PENZIJA

PRAVO NA STAROSNU I PRIJEVREMENU STAROSNU PENZIJU

USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA STAROSNU PENZIJU

- Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kada navrši 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja.
- Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 61 godinu života i 40 godina staža osiguranja.
- Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 40 godina staža osiguranja koji se računa u efektivnom trajanju, bez obzira na godine života.
- Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kada navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim

mjestima u sektorima metaloprerađivačke i rudarske industrije na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

- Pravo na starosnu penziju sa navršених 20 godina staža osiguranja, bez obzira na godine starosti, ima jedan od roditelja koji ima dijete ili je staratelj koji vrši starateljstvo nad djetetom, bez obzira na godine života djeteta sa teškim smetnjama u razvoju, koje je korisnik lične invalidnine. Ovo pravo može koristiti jedan roditelj ili staratelj, a ne odnosi se na staratelja koga po službenoj dužnosti imenuje organ starateljstva.

POSEBAN USLOV ZA STICANJE PRAVA NA STAROSNU PENZIJU

Izuzetno od člana 17 ovog zakona, osiguranik stiče pravo na penziju ukoliko ima navršених 25 godina staža osiguranja od kojih najmanje 15 godina efektivno provedених na poslovima neposrednog fizičkog pretovara ruda teških metala (lučko-transportni poslovi) na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Pravo na starosnu penziju u skladu sa stavom 1 ovog člana može se ostvariti do 31. decembra 2040. godine.

USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA STAROSNU PENZIJU U PRELAZNOM PERIODU

Tokom prelaznog perioda do 31. decembra 2032. godine (za ženu) propisani su i povoljniji uslovi u pogledu godina života potrebnih za sticanje prava na starosnu penziju sa 15 godina staža osiguranja, te žena stiče pravo na starosnu penziju kada navrši:

- u 2025. godini 63 godine života;
- u 2026. godini 63 godine i tri mjeseca života;
- u 2027. godini 63 godine i šest mjeseci života;
- u 2028. godini 63 godine i devet mjeseci života;
- u 2029. godini 64 godine života;
- u 2030. godini 64 godine i tri mjeseca života;
- u 2031. godini 64 godine i šest mjeseci života i
- u 2032. godini 64 godine i devet mjeseci života.

Izuzetno od osnovne odredbe kojom je propisano da osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kada navrši 40 godina staža osiguranja i 61 godinu života, osiguranik žena stiče pravo na starosnu penziju kako slijedi:

- u 2025. godini 58 godina života i 38 godina staža osiguranja;
- u 2026. godini 58 godina i tri mjeseca života i 38 godina i tri mjeseca staža osiguranja;

- u 2027. godini 58 godina i šest mjeseci života i 38 godina i šest mjeseci staža osiguranja;
- u 2028. godini 58 godina i devet mjeseci života i 38 godina i devet mjeseci staža osiguranja;
- u 2029. godini 59 godina života i 39 godina staža osiguranja;
- u 2030. godini 59 godina i tri mjeseca života i 39 godina i tri mjeseca staža osiguranja;
- u 2031. godini 59 godina i šest mjeseci života i 39 godina i šest mjeseci staža osiguranja;
- u 2032. godini 59 godina i devet mjeseci života i 39 godina i devet mjeseci staža osiguranja.

USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA STAROSNU PENZIJU – SNIŽAVANJE STAROSNE GRANICE ZA STAŽ OSIGURANJA SA UVEĆANIM TRAJANJEM

Osiguraniku kome se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju (iz čl.17.st.1 i 2 i 197đ st.4 ZPIO) snižava se zavisno od stepena uvećanja staža, za po jednu godinu, i to:

- za svakih šest godina provedenih na radnom mjestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 mjeseci računa u staž osiguranja kao 14 mjeseci;
- za svakih pet godina provedenih na radnom mjestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 mjeseci računa u staž osiguranja kao 15 mjeseci;
- za svake četiri godine provedene na radnom mjestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 mjeseci računa u staž osiguranja kao 16 mjeseci;
- za svake tri godine provedene na radnom mjestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 mjeseci računa u staž osiguranja kao 18 mjeseci.

USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA PRIJEVREMENU STAROSNU PENZIJU

Osiguranik stiče pravo na prijevremenu starosnu penziju kad navršši 63 godine života i najmanje 15 godina staža osiguranja. Prijevremena starosna penzija primjenjuje se na osiguranika ženu od 1. januara 2026. godine.

USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA PRIJEVREMENU STAROSNU PENZIJU ZA ŽENE OD 1. JANUARA 2026. GODINE DO 31. DECEMBRA 2032. GODINE

Osiguranik žena u prelaznom periodu od 1. januara 2026. godine do 31. decembra 2032. godine stiče pravo na prijevremenu starosnu penziju kad navršši 15 godina staža osiguranja i:

- u 2026. godini 63 godine i tri mjeseca života;
- u 2027. godini 63 godine i šest mjeseci života;
- u 2028. godini 63 godine i devet mjeseci života
- u 2029. godini 64 godine života;
- u 2030. godini 64 godine i tri mjeseca života;
- u 2031. godini 64 godine i šest mjeseci života i
- u 2032. godini 64 godine i devet mjeseci života.

Prijevremena starosna penzija određuje se na način kako se određuje starosna penzija, s tim što je iznos te penzije umanjen za svaki mjesec ranijeg odlaska u penziju prije navršenih godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju za 0,35%.

Iznos tako utvrđene penzije zadržava se i poslije navršenih godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju.

POTREBNA DOKUMENTACIJA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA STAROSNU - PRIJEVREMENU STAROSNU PENZIJU

- popunjen zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu penziju-prijevremenu starosnu penziju,
- fotokopija lične karte,
- radna knjižica (zaključena),
- rješenje o prestanku radnog odnosa,
- M-4 obrazac za tekuću godinu,

- uvjerenju o stažu osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem (ukoliko ste radili na tim poslovima),
- staž u bivšoj jugoslovenskoj republici (ukoliko postoji),
- dokaz o služenju vojnog roka (vojna knjižica i uvjerenje Ministarstva odbrane),
- druge javne isprave o stažu (rješenja, uvjerenja i sl.)
- za žene, izvod iz registra rođenih za djecu,
- broj tekućeg računa (ako se želi da se penzija isplaćuje putem banke).

Za sve detaljne informacije potrebno je obratiti se nadležnoj područnoj jedinici, odnosno Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja Fonda PIO Crne Gore.

VAŽNO JE ZNATI:

- *Provjerite da li Vam je poslodavac plaćao doprinose jer se priznaje samo staž za koji su plaćeni doprinosi (Zahtjev za izdavanje listinga sa podacima o stažu i zaradama možete podnijeti lično ili preko ovlašćenog punomoćnika. Zahtjev se podnosi područnoj jedinici Fonda PIO Crne Gore na čijem području ste bili poslednji put osigurani);*
- *Zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu penziju se po pravilu podnosi poslije prestanka osiguranja, s tim što se zahtjev za ostvarivanje prava može podnijeti i prije prestanka osiguranja, uz pružanje odgovarajućih dokaza o izvjesnosti njegovog prestanka;*
- *Zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu penziju podnosi se područnoj jedinici Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore na čijem području je osiguranik bio posljednji put osiguran i Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja, ukoliko je staž osiguranja ostvaren u inostranstvu.*
- *Ukoliko ispunjavate minimum uslova za penziju, a nijesu utvrđene sve činjenice bitne za određivanje visine penzije (nijesu u cjelosti uplaćeni doprinosi i sl.), dobićete privremeno rješenje o visini penzije, dok ćete konačno rješenje dobiti nakon utvrđivanja podataka koji nedostaju.*
- *Iznos prijevremene starosne penzije zadržava se i poslije navršenih godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju;*
- *Rok za donošenje i dostavljanje rješenja je 30 dana od dana pokretanja postupka;*
- *Penzije se utvrđuju u mjesečnom iznosu i isplaćuju unazad;*
- *Korisnik penzije može ovlastiti drugo lice da u njegovo ime prima penziju, a ovlašćenje važi najduže 12 mjeseci, nakon čega se može obnoviti;*
- *Mjesečni iznosi penzije koji nijesu mogli biti isplaćeni jer korisnik nije dostavio potvrdu o životu, potvrdu o školovanju, prijavio promjenu adrese ili*

dostavio drugi dokaz neophodan za isplatu, naknadno će se isplatiti najviše za 12 mjeseci unazad računajući od dana kada, po dostavljanju potrebnih dokaza za isplatu penzije, korisnik podnese zahtjev za isplatu.

- Ako steknete pravo na dvije ili više penzija, možete koristiti samo jednu od tih penzija, po sopstvenom izboru:*
- Ako ste radili u inostranstvu, uključujući i bivše jugoslovenske republike, o pravu na taj dio penzije odlučiće se po propisima te zemlje;*
- Korisnik starosne i prijevremene starosne penzije koji se zaposli, odnosno obavlja samostalnu djelatnost, ima pravo po prestanku tog zaposlenja, odnosno obavljanja te djelatnosti, na ponovno određivanje penzije, pod uslovom da je za navedeno zaposlenje bio najmanje godinu dana u osiguranju po Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju.*
- Penzioner je dužan da prijavi svaku promjenu koja je od uticaja na pravo ili obim korišćenja tog prava, u roku od 15 dana od dana nastale promjene,*
- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore je na svojoj internet prezentaciji www.fondpio.me aktivirao uslugu virtuelnog asistenta (chatbot), koji je simbolično nazvan PIO Agent, razvijenu u cilju olakšavanja pristupa opštim informacijama o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja (PIO),*
- Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je da osiguraniku koji je ostvario pravo na srazmjernu penziju u skladu sa međunarodnim ugovorom, sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore, pripada iznos u visini razlike do najnižeg iznosa penzije, ako mu je iznos penzije utvrđen po ovom zakonu i inostrane penzije obračunate prema važećem deviznom kursu na dan podnošenja zahtjeva za isplatu razlike, manji od iznosa najniže penzije.*

 Bul. I. Crnojevića 64, 81000 Podgorica

 +382 20 403 808

 info@fondpio.me

 www.fondpio.me
